

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

Sectio II. De electis, vel eligendis ad Prælatueas, dignitates Ecclesiasticas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

quia facta est de indigno; hæc verò quia minor pars Capituli in eam consentit; cum enim in tali casu, quo indignum quidem, ignorantes tamen postulaverunt dux partes Capitularium, privatæ hæc non sint jure suo eligendi, consequenter à tertia parte electus, non est à majore parte Capituli, jus eligendi habentis, electus, ergo nulla est talis electio.

§ IX.

Ad quos pertineat potestas eligendi, si Capitulares inhabilem, sive postulandum, sine licentia, ac dispensatione superioris, ad administrationem receperint?

Resp. pertinere ad eos Capitulares, quamvis pauciores sint, qui non consenserunt, ut postularus, ante admissionem postulationis ad administrationem aliquam admitteretur; si verò omnes in eo admittendo consenserunt, & deliquerunt, ad superiorem, ad quem postulati admissio pertinet, devolvitur jus providendi tali Ecclesie *c. bona 23. h. e.* cum enim illi, qui talem admittunt ad administrationem ante postulationis admissionem, pro eâ vice privati sint jure eligendi, consequenter dicto modo fit devolutio, vide quæ in pari casu dicta sunt §. 7.

SECTIO II.

De electis, vel eligendis ad Pralaturas, & dignitates Ecclesiasticas.

§. I.

De qualitatibus requisitis in eo, qui eligendus est in Episcopum.

Quatuor qualitates requiri in eo, qui promovendus est in Episcopum ex *c. cum incunctis 7. h. t.* patet, ætatis scilicet maturitas, morum honestas seu probitas, litterarum scientia, & ut sit legitimo matrimonio natus; si enim, ut Pontifex in hoc Capitulo loquitur, in promovendis ad quævis officia Ecclesiastica hæc qualitates requirantur, multò magis in Episcopo hæc requiri debent; & quidem circa ætatem statuit in hoc ipso Capitulo Pontifex *juxta Concil. Lateranensis decretum*, ut nemo in Episcopum eligatur, nisi annum ætatis 30. compleverit. De scientia verò, quamvis Pontifex asserat in *c. nobis 19. h. e.* desiderandam quidem eminentem, tolerandam tamen competentem, ut muneris sui necessitati possit satisfacere, ut dicit Trident. sess. 22. c. 2. de reform. & ideo vult, ut talis eligendus vel Doctor sit, aut Licentiatuſ in sacra Theologia, vel jure Canonico, vel saltem publico aliqujus Academia testimonio idoneus ad alios docendos ostendatur. Qualis autem vitæ morumque probitas requiratur in eo, qui eligendus est in Episcopum, describit Sanctus Paulus ad Timoth. c. 3. & ad Titum c. 1. Quod autem ex legitimo Matrimonio natus esse debeat, qui in Episcopum est eligendus, ex *c. innotuit 20. h. t. patet.* & quamvis cum illegitimè nato dispensatum jam fuisset, ut ad alias dignitates Ecclesiasticas, Episcopali inferioribus, eligi posset, non tamen vi talis dispensationis eligi posset ad dignitatem Episcopalem, aut hac majorem, prout sumitur ex *citat. c. cum Vintoniensis.*

§. II.

De qualitatibus requisitis, in promovendis ad dignitates Episcopatu inferioribus, & ad beneficia curata.

Eadem

Eadem quidem qualitates requiri, quæ superiore §. referebantur ex *c. cum in cunctis* patet, ita tamen, ut circa quædam sit aliqua diversitas. Sic ad beneficia, quæ curam animarum annexam habent, nemo assumendus dicitur, nisi 25. ætatis annum attingerit saltem, & ordinem sacrum ad beneficium tale requisitum saltem intra annum suscipiat, prout infra *in tit. 14.* dicitur: ad beneficium tamen parochiale ita hæc ætas requiritur, ut si alicui eam non habenti, quamvis ad ordinem presbyteratûs dispensatus sit, beneficium parochiale conferatur, collatio nulla sit, ut colligitur ex relato *c. cum in cunctis §. inferiora*, & constat ex *c. si eo tempore de rescript. in 6.* & ex *c. licet Canon 14. h. 1. in 1.* Nisi accessoriè tantùm unita esset Ecclesia parochialis dignitati alicui, aut Canonici, quo in casu eadem ætas sufficit ad Parochialem accessoriè unitam, quæ requiritur ad beneficium principale.

§. III.

Quenam qualitates sive conditiones requirantur, ut alicui commendari possit Ecclesia Parochialis?

Si perpetuò alicui in commendam datur Ecclesia Parochialis, cum talis perpetua commenda æquiparetur beneficio, & vim ac effectum habeat tituli, quamvis de jure Canonico nulla illius habeatur notitia, quia tamen usu & consuetudine introducta est, easdem etiam qualitates de se requirere videntur, quæ requiruntur in beneficiato Ecclesiæ illius: si verò in commendam tantùm temporalem Ecclesia alicui committatur, ut

curam illius habeat, dum idoneus Rector instituat, debet is esse actu Sacerdos: sicuti autem perpetua commenda conferri non potest, nisi à Pontifice, ita talis temporalis (ordinariè ad sex menses) commenda conferri alicui ab Episcopo potest de jure antiquo, de jure verò *Tridentini sess. 24. c. 18. de reform.* non tam commendatarius temporalis, quàm vicarius institui debet, cui Ecclesiæ talis cura incumbet, & congrua portio ex redditibus Ecclesiæ detur.

§. IV.

De illis, qui eligi prohibentur ad Prælaturas & dignitates Ecclesiasticas.

Generatim loquendo impediuntur aliqui ad Prælaturas Ecclesiasticas ob impedimentum naturale, aliqui ob crimen, seu defectum morum; alii ob aliud impedimentum Canonicum. Naturâ ineligibleibiles sunt furiosi vel fatui *argu. c. venerabilem 34. h. 1.* vel qui vitio corporis laborant, ob quod suo munere, honestè, & decenter fungi non possunt; vel qui illegitimè nati sunt; aut requisitam ætatem nondum obtinuerunt, cum valdè periculosum sit, præponere regimini aliorum, qui non noverunt gubernare se ipsos *c. indecorum 3. de ætate & qualitate.*

Ob crimen, & defectum morum eligi prohibentur, qui propter crimina sunt infames (his enim portas dignitatum in damnum Ecclesiæ non patere ex *c. inter dilectos. 11. de Excess. Pralat.* certum est) sive deinde juris sive facti infamiâ laborent, usque dum, si infamiâ juris laborent)

rent (per iudicis scil. sententiam de crimine condemnati, quod ex jure secum trahit infamiam) per legitimi superioris dispensationem in integrum sint restituti: si verò infamiã Facti laborent, ita ut propter crimina sua publicè nota pessimè apud plerosque audiant, usque ad publicam, & constantem emendationem. Est autem criminosi infamis electio, si electus sit juris infamiã infamis, ipso jure nulla (cùm enim ipso jure hi tales acquisitis dignitatibus priventur, multò minùs ad eas acquirendas de jure admittuntur) si verò Facti infamiã laboret, in foro externo irrita quidem est talis electio, ut à iudice cassari possit, in foro tamen conscientiarum potest Prælaturam, ad quam electus est, recipere & retinere, si nemo ipsi defectum objiciat, & speret, quòd intra breve tempus per constantem & publicam emendationem sit infamiarum notam aboliturus *argu. relati c. inter dilectos*. In specie autem ob crimen eligi prohibentur Sacrilégi, *argu. relati c. venerabilem*. ambitiosi, qui scil. in sui electionem absolute consentiunt ante capitulare electionis decretum formatum & publicatum, *c. cum post petitam 46. h. t. falsarij Litterarum Apostolicarum c. ad falsariorum 4. de crimine falsi*. usurarij manifesti, & notorij, uti & publici aleatores, *c. inter dilectos 11. de excess. Pralat.* perjuri *c. querelam 10. de jure jurand.* Simoniaci *c. super eo 12. h. t. &c. Marhaus 23. de Simonia &c.*

* * *
* *
*

§. V.

De iis qui eligi prohibentur ob contractas censuras, vel irregularitates, vel ob alias causas, & impedimenta.

1. **E**ligi non possunt excommunicati excommunicatione majore, quamvis tolerati sint, ad Prælaturam Ecclesiasticam, ita ut eorum electio sit irrita *c. postulastis 7. de Cleric. Exco.* (cùm enim excommunicatus tali excommunicatione sit omnis juris Ecclesiastici acquirendi incapax, consequenter etiam inhabilis est, ut ad Prælaturam Ecclesiasticam eligatur) & quamvis etiam, electio, de excommunicato minore excommunicatione, scienter facta non teneat, vel saltem irritari possit, si tamen cum ignorantia probabili minoris excommunicationis electus est aliquis, tenet electio, uti ex alibi dicendis patebit.

2. Eligi non possunt suspensi, sive ab homine, sive à jure suspensi sint, sive suspensi sint ab officio tantùm, sive tantùm à beneficio, sive ab utroque: neque enim potest novum beneficium, aut novum jus ad beneficij fructus acquirere ille, qui ab exercitio, aut à jure percipiendi fructus sui beneficij, vel beneficij ab absolute suspensus est.

3. Nec interdicti personaliter eligi possunt, nec irregulares ex delicto aut defectu; nec schismatici, quamvis ex schismate ad unitatem Ecclesiæ reversi sint, nisi Papa cum illis dispenset, aut ab interdicto absoluti sint, *c. ult. de Cleric. exco. c. is qui §. is verò de sent. exco. in 6. c. quia diligentia §. h. t.*

4. Qui semel electus est ad Prælaturam, & ob vitium Personarum repulsus fuit,

fuit, non potest iterum eligi (nondum plenè curatus, aut emendatus, aut dispensatus) nec ad eandem, nec ad aliam Prælaturam; si verò electio, aut nulla fuit, aut cassata fuit, non ob vitium Personæ, sed ob aliam quamcumque causam, ob modum v. g. seu formam non servatam &c. tum iterum eligi potest ad eandem Prælaturam, prout habetur in *c. super eo 12. h. t.* excepto casu Simonie, de quo infra.

5. Ineligibilis etiam est ad Prælaturam, qui plura beneficia incompatibilia, electionis tempore, absque dispensatione pontificia, simul retinet *c. dudum 54. h. t.* ita ut ejus electio ipso jure sit irrita, tanquam indigni, & vitæ ac moribus improbi; quod etiam de jure novo juxta *extravagantem. Execrabilis Joan. 22. de prabend. verum est.*

§. VI.

An in Episcopum vel Prælatum eligi possit Extraneus, qui non est à Corpore, seu Collegio Ecclesie.

Resp. Conveniens quidem esse, ut unus è gremio sive Capitulo Ecclesie eligatur, si idoneus adsit, ita ut non possit invitis Canonicis extraneus obrudi, cum Ecclesie necessitatibus meliùs provisum videatur, si unus ex illius gremio eligatur, cui suæ Ecclesie necessitates magis cognitæ sunt, absolute tamen hoc necesse non est, cum possint Canonici favori pro se introducto cedere, ut ait Pontifex in *c. cum nobis 19. h. t.*

SECTIO. III.

De preparatoriis ad Electionem, sive de illis, quæ ad illam præcedere debent.

§. I.

Quenam ante Electionem præmittenda, & observanda sunt?

Requiritur priusquam ad Electionem deveniatur, ut Ecclesia illa suo Præsule viduata sit, sive ut vacet, non tantum de facto, sed de jure *c. quia propter 42. h. t.* ita ut vivente Prælate, quamvis de vita illius jam conclamatum sit, nihil collegialiter tractare possint Capitulares, quod ad futuram electionem necessarium est, prout sumitur ex *c. bone 36. h. t.* & non tantum talis tractatus, ante mortem Episcopi factus ipso jure nullus sit, ob defectum potestatis in Capitularibus, sed etiam electio, vi talis tractatus ante mortem habiti, post mortem consequens, annullari, & cassari debeat, ceu facta contra juris dispositionem: & quamvis decens non sit, ut de electione successoris tractetur à Capitularibus collegialiter, ante sepulturam Prælati defuncti, juxta *relat. c. bona*, absolute tamen hoc fieri potest, cum Ecclesia absolute vacet, & si necessitas urgeat, licite etiam fieri potest.

§. II.

De vocandis Capitularibus ad Electionem.

Vocandi sunt, cum Electio fuerit celebranda, omnes absentes, ut compareant, & sint præsentés, sive ex communi